

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Cobzac Elena, Boico Victor, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina și de către avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei Putinica Tamara, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală privind-o pe

Putinica Tamara Xxx, născută la **Xxxxxx**,
originară din r-nul **xxxx**, s. **xxxx**.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 01.08.2017 - 25.10.2018 (prima instanță);
2. 20.11.2018 - 15.10.2019 (instanța de apel);
3. 30.01.2020 – 30.06.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25 octombrie 2018, Putinica Tamara a fost:

- achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii;

- recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal și liberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

De asemenea, prin sentință a fost soluționată și soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la 27.09.2016 aproximativ la ora 16:30, Putinica Tamara, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în or. Rezina, str. Nistreană nr. 1, a încercat să transmită fiului său Putinica Dumitru care era deținut în Penitenciarul nr. 17 din or. Rezina, un colet cu provizii ce conținea un pachet cu șervețele umede în care se aflau camuflate 5 pachetele cilindrice din hârtie în care se aflau 2,04 g de

marijuana în formă uscată, mărunțită, substanță care se regăsește în lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.79/23.01.2006 (Monitorul Oficial al R.M, 16-19/106, 27.01.2006) și constituie cantități mari.

Aceste acțiuni ale inculpatei Putinica Tamara au fost încadrate de prima instanță în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, - încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, în proporții mari.

Prima instanță a mai reținut că Putinica Tamara se învinuiește că la 27.09.2016, în jurul orelor 16:30, cu scop de înstrăinare, a păstrat și transportat ilegal, cinci pachete din hârtie în formă cilindrică, deghezate într-un pachet cu șervețele, în care se aflau 2,04 grame de substanță vegetală uscată, mărunțită de culoare verzuie, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 3/12/2/2-R-1867 din 20.10.2016 reprezintă marijuana, care face parte din categoria substanțelor narcotice, greutatea căreia conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, reprezintă cantitate mare, substanță pe care a încercat s-o transmită într-un colet destinat condamnatului Putinica Dumitru în Penitenciarul nr. 17 Rezina.

Prima instanță a notat că acțiunile inculpatei Putinica Tamara au fost calificate de organul de urmărire penală și în baza art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare, săvârșită după indicii - păstrarea, transportarea, expedierea sau alte operațiuni ilegale cu droguri săvârșite în scop de înstrăinare pe teritoriul penitenciarelor în proporții mari.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea achitării inculpatei Putinica Tamara în baza art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata Putinica Tamara să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 4 ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- prima instanță, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală nu a dat apreciere fiecărei probe examinate și analizate de către acuzare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, referitor la comiterea de către inculpata Putinica Tamara a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal;

- declarațiile martorilor Marchitan Mihail și Bognaci Eugen sunt imparțiale, ori aceștia anterior nu au avut nici un conflict cu Putinica Tamara, din care considerente aceștia au spus doar adevărul, ce se confirmă precum și prin raportul de expertiză, iar declarațiile inculpatei Putinica Tamara urmau a fi apreciate critic, or tot ea a declarat că nu pentru prima dată a participat la transmiterea coletelor în penitenciar, precum că aceasta nu cunoștea că în coletul transmis sunt substanțe narcotice, iar faptul că nu a vrut să divulge persoanele care i-au transmis coletul, demonstrează faptul că Putinica Tamara a fost în înțelegere cu acele persoane și cunoștea că trebuie să păstreze, transporteze și să expedieze substanțele narcotice în P-17 Rezina;

- în instanța de judecată inculpata își recunoaște vinovăția în săvârșirea infracțiunilor incriminate, fiind de acord cu pedeapsa solicitată de partea acuzării, ce demonstrează că inculpata Putinica Tamara a cunoscut ce i s-a transmis pentru transportare și transmitere în penitenciar.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, a fost admis apelul declarat, casată sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Putinica Tamara a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 322 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 6 luni închisoare, iar conform art. 60 Cod penal, art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, Putinica Tamara a fost liberată de pedeapsă în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

- Putinica Tamara a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 6 luni închisoare, iar conform art. 60 Cod penal, art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, Putinica Tamara a fost liberată de pedeapsă în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Totodată, a fost soluționată și soarta corpului delict.

3.1. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a reținut că prima instanță, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține cont de cerințele stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, și a ajuns la concluzia greșită de a o achita pe Putinica Tamara, de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Instanța de apel a conchis că inculpata Putinica Tamara, de rând cu infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, a săvârșit și infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal.

3.1.1. Instanța de apel a constatat că la 27.09.2016, aproximativ la ora 16:30, Putinica Tamara, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în or. Rezina, str. Nistreană nr. 1, a încercat să

transmită fiului său Putinica Dumitru care era deținut în Penitenciarul nr. 17 din or. Rezina, un colet cu provizii ce conținea un pachet cu șervețele umede în care se aflau camuflăte 5 pachetele cilindrice din hârtie, în care se aflau 2,04 g. de marijuana în formă uscată, mărunțită, substanță care se regăsește în lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.79/23.01.2006 (Monitorul Oficial al R.M, 16-19/106, 27.01.2006) și constituie cantități mari.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatei Putinica Tamara în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, adică încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, în proporții mari.

3.1.2. De asemenea, instanța de apel a constatat că Putinica Tamara, la 27.09.2016, în jurul orei 16:30, fără scop de înstrăinare, a păstrat și transportat ilegal, cinci pachete din hârtie în formă cilindrică, deghizate într-un pachet cu șervețele, în care se aflau 2,04 grame de substanță vegetală uscată, mărunțită de culoare verzuie, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 3/12/2/2-R-1867 din 20.10.2016 reprezintă marijuana, care face parte din categoria substanțelor narcotice, greutatea căreia conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, reprezintă cantitate mare, substanță pe care a încercat s-o transmită într-un colet destinat condamnatului Putinica Dumitru în Penitenciarul nr. 17 Rezina.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatei Putinica Tamara în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, adică circulația ilegală a substanțelor narcotice prin păstrarea și transportarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

În continuare, instanța de apel a notat că vinovăția inculpatei Putinica Tamara în comiterea faptelor sus-indicate, este dovedită prin următoarea sistemă de probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile din prima instanță și din instanța de apel a martorilor Marchitan Mihail (f.d. 116), Bognaci Eugen (f.d. 118);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.09.2016, din camera de primire a coletelor a penitenciarului nr. 17 or. Rezina, dintr-un pachet de șervețele de marca "Wet Towells" au fost depistate și ridicate 5 ambalaje de hârtie cu masă vegetală de culoare verde (f. d. 31);

- raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/2/2-R-1867 din 20.10.2016, potrivit concluziilor căruia masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, din pachetele prezentate la cercetare, depistate și ridicate la data de 27.09.2016, în camera de primire a coletelor a Penitenciarului nr. 17 Rezina, în coletul transmis de către Putinica Tamara, feciorului ei Putinica Dumitru, reprezintă marihuană. Marihuană se atribuie la substanțele narcotice de origine vegetală,

neutilizată în scopuri medicale, obținută artizanal din plante de cânepă. Masa substanței narcotice marijuana, în stare uscată, constituie 2,04 grame (f. d. 35).

În continuare, instanța de apel a atestat că aceste probe demonstrează cu certitudine că acțiunile inculpatei Putinica Tamara întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 322 alin. (1) Cod penal, precum și elementele infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, deoarece vinovăția inculpatei a fost pe deplin dovedită prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel a reținut că din declarațiile inculpatei Putinica Tamara rezultă că aceasta își recunoaște vina în comiterea infracțiunilor săvârșite, însă instanța de apel a apreciat critic afirmațiile ei precum că n-a cunoscut că în colet avea substanțe narcotice, deoarece ele nu corespund adevărului și sunt date de către inculpată în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, deoarece sunt combătute de celelalte probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, și care demonstrează cu certitudine vinovăția ei în comiterea infracțiunilor imputate.

Astfel, instanța de apel a conchis că declarațiile inculpatei Putinica Tamara, prin care dânsa nu recunoaște comiterea infracțiunilor comise de ea, sunt declarații ce nu corespund adevărului, date în încercarea de se eschiva de la răspunderea penală, și se resping și se combat prin întreaga sistemă de probe analizată mai sus, care demonstrează cu certitudine vina ei în comiterea infracțiunilor imputate ei, prevăzute de art. 322 alin. (1) și art. 217 alin. (2) Cod penal.

Instanța de apel a notat că partea acuzării i-a înaintat învinuirea inculpatei Putinica Tamara și incorect a calificat acțiunile acesteia în baza art. 217¹ alin. (2), lit. e), f) Cod penal și astfel, instanța de apel a recalificat acțiunile inculpatei în baza art. 217 alin. (2) Codul penal, menționând că nu a fost stabilit scopul inculpatei Putinica Tamara de a înstrăina substanța narcotică și ținând cont de probele administrate în cauză, inclusiv că dânsa a păstrat și transportat aceste substanțe feciorului său care era deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina.

La fel, instanța de apel a considerat că din probele analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, nu rezultă că s-ar demonstra comiterea de către Putinica Tamara a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, or nici una din ele nu indică la faptul că dânsa ar fi pus în circulație substanțele narcotice în scop de vânzare, comercializare a lor, sau în alt scop de înstrăinare a lor. Faptul depistării la dânsa a substanțelor narcotice nu echivalează cu învinuirea ei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, - acestea fiind doar niște presupuneri și bănuieli ale organului de urmărire penală și a procurorului, care nu au bază probantă.

Prin urmare, instanța de apel a atestat că inculpata Putinica Tamara n-a păstrat, transportat, expediat drogurile în scop de înstrăinare pe teritoriul penitenciarelor, în sensul art. 217¹ alin. (3), lit. e), f) Cod penal, iar acțiunile menționate ale inculpatei Putinica Tamara urmează a fi încadrate în prevederile art. 217 alin. (2) Cod penal și demonstrează faptul că inculpata Putinica Tamara, de rând cu infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, a săvârșit și infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal.

Cu referire la pedeapsă, instanța de apel a menționat că a ținut cont în prevederile art. 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care îi agravează ori atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

De asemenea, instanța de apel a conchis că circumstanțe agravante și circumstanțe atenuante în privința inculpatei nu au fost stabilite. Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că inculpata Putinica Tamara nu și-a recunoscut și nu și-a conștientizat vina, la nivelul de înțelegere a situației în care s-a pomenit, de scopul pedepsei, definit prin art. 61 Cod penal, care poate fi atins numai prin condamnarea inculpatei, a considerat necesar de a-i stabili inculpatei Putinica Tamara, pedeapsa pe art. 322 alin. (1) Cod penal sub formă de 6 (șase) luni închisoare și pe art. 217 alin. (2) Cod penal, de asemenea a-i numi, pedeapsa sub formă de 6 (șase) luni închisoare.

Totodată, instanța de apel a atestat că infracțiunile prevăzute la art. 217 alin.(2) și art. 322 alin. (1) Cod penal sunt infracțiuni ușoare, comise de către Putinica Tamara la data de 27.09.2016, iar de la comiterea acestora, termenul de 2 ani este deja expirat, de aceea conform art. 60 Cod penal și art. 389 alin. (4), p. 3) Cod procedură penală, Putinica Tamara urmează să fie liberată de pedepsele stabilite, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală.

4. Decizia instanței de apel, este contestată cu recurs ordinar de către:

4.1. Procuror, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de reîncadrare a acțiunilor inculpatei Putinica Tamara în baza art. 217 alin. (2) Cod penal;

- atât prima instanță cât și instanța de apel, în mod corect au stabilit apartenența inculpatei Putinica Tamara a substanțelor narcotice păstrate și expediate feciorului său în penitenciar, însă în privința scopului deținerii acestor substanțe narcotice, instanța de apel prematur a conchis că inculpata Putinica Tamara nu a avut

scopul de înstrăinare a acestor substanțe narcotice, având scop doar de a transmite substanțele vizate feciorului său;

- despre scopul de înstrăinare pot mărturisi, în prezența unor temeuri suficiente: procurarea, prepararea, păstrarea sau transportarea substanțelor narcotice de către o persoană care nu le consumă; numărul mare de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope; amplasarea acestor substanțe în recipiente care facilitează înstrăinarea, existența unei înțelegeri cu cei care urmează să primească astfel de substanțe etc;

- instanța de apel, fără a face o analiză corespunzătoare, s-a expus prematur asupra cumulului probelor prezentate de către acuzatorii de stat în cadrul cercetărilor judecătorești în instanțele de fond și apel, fără a elucida faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, fiind astfel greșită soluția primei instanțe, și cea a instanței de apel privind lipsa scopului de înstrăinare a substanțelor narcotice în acțiunile inculpatei Putinică Tamara;

- instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente (interpretarea corectă a modalității normative alternative prin care se înfățișează acțiunea ce constituie fapta prejudiciabilă prevăzută la art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, - înstrăinarea ilegală), ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate;

- în motivarea soluției adoptate, instanța de apel în mod eronat și nemotivat a admis recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 217 alin. (2) Cod penal după indicii, circulația ilegală a substanțelor narcotice, prin păstrarea și transportarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare. Din materialele cauzei penale rezultă incontestabil faptul că, Putinica Tamara a săvârșit infracțiunea prevăzută la 217¹ alin. (3), lit. e), f) Cod penal, circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare, săvârșită după indicii - păstrarea, transportarea expedierea sau alte operațiuni ilegale cu droguri săvârșite în scop de înstrăinare pe teritoriul penitenciarelor în proporții mari;

- declarațiile martorilor Marchitan Mihail și Bognaci Eugen sunt imparțiale, care până la cazul dat nu au avut nici un conflict cu Putinica Tamara, din care considerente aceștia au spus doar adevărul, fiind confirmate și prin raportul de de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/2/2-R-1867;

- declarațiile inculpatei Putinica Tamara, urmează a fi apreciate critic, pe motiv că prin declarațiile sale a comunicat că când a semnat cererea neștiind ce semnează, sunt declarații de apărare, combătute însuși prin declarațiile sale conform cărora ea a recunoscut că nu pentru prima dată a participat la transmiterea coletelor în penitenciar, precum că aceasta nu cunoștea că în coletul transmis sunt substanțe narcotice deoarece băieții care s-au apropiat la gara din or. Orhei și i-au transmis coletul, de unde cunoșteau că Putinica Tamara la acea dată și oră trebuia să plece la P-17 Rezina, ca să transmită un colet feciorului său Putinica Dumitru. Mai mult,

Putinica Tamara nu a vrut să divulge numele băieților care i-au transmis coletul, ceea ce ne dovedește faptul că Putinica Tamara a avut o înțelegere cu aceștia și cunoștea că trebuie să păstreze, transporteze și să expedieze substanțele narcotice în P-17 Rezina și sunt date de către aceasta cu scopul eschivării lui Putinica Tamara de la răspunderea penală;

- în instanța de judecată inculpata și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunilor incriminate, fiind de acord împreună cu apărătorul cu pedeapsa solicitată de către acuzator, ceea ce ne dovedește că inculpata Putinica Tamara a cunoscut cu certitudine ce i sa transmis spre transportare și transmitere în penitenciar;

- instanța de apel nu a clarificat obiectiv circumstanțele cauzei, nu au examinat toate probele în ansamblu conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală și, eronat, a calificat acțiunile inculpatei potrivit art. 217 alin. (2) Cod penal or, particularitățile împrejurărilor scoase în evidență denotă, că în acțiunile inculpatei se regăsesc, elementele infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin.(3) lit. e), f) Cod penal;

- instanța de apel nu a examinat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanțele judecătorești de fond și apel în cauza penală și neîntemeiat a emis o decizie de reîncadrare a acțiunilor inculpatei Putinica Tamara, partea descriptivă a căreia nu corespunde cu cea rezolutivă.

4.2. Avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei Putinica Tamara care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii și anume latura subiectivă, din considerentul că inculpata nu cunoștea de conținutul pachetului care a fost preluat de la trei persoane, nefiind prezentate de acuzare probe care ar demonstra intenția acesteia de a transmite bunuri interzise în penitenciar, mai mult că aceasta anterior a mai transmis colete feciorului ei care nu consumă substanțe narcoitce, a fost verificată la trecerea în peniteciar însă nu au fost depistate obiecte interzise, confirmat și prin declarațiile martorului Bognaci Eugen;

- concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 322 alin. (1), 217 alin. (2) Cod penal este greșită, or este bazată pe declarația a doi martori, care au expus doar faptul depistării la Putinica Tamara și nu indică expres la vinovăția inculpatei

- e contradictorie argumentarea soluției instanței de apel care pe de o parte, recunoaște ca fiind demonstrată vina inculpatei în comiterea infracțiunii, însă în aceeași frază, stipulează faptul că Putinica Tamara, fără a avea scop de înstrăinare, a păstrat și a transportat ilegal;

- este neclară formularea instanței de apel privind recunoașterea de facto a vinovăției de către inculpată;

- instanța de apel a omis total declarațiile inculpatei în procesul de apreciere a probelor conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, menționând doar aprecierea declarațiilor martorilor fapt ce este o încălcare grava a dreptului inculpatului la o justiție echitabilă.

5. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei Putinica Tamara:

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursului, recurentul indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, în sensul că nu au fost întrunite elementele infracțiunilor prevăzute de art. 322 alin. (1) și 217 alin. (3) Cod penal.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă că din conținutul recursului, rezultă că recurentul primordial își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor administrate în prezenta cauză, de către instanța de apel, anume declarațiile a doi martori, care în opinia lui nu confirmă vinovăția inculpatei Putinica Tamara în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2), 322 alin. (1) Cod penal și că probele respective nu au fost apreciate corect conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, având în vedere că inculpata nu cunoaștea ce conține coletul transmis.

Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate aceste argumente, din considerentul că ansamblul de probe administrat în cauză, descris și analizat în decizia instanței de apel (f.d. 194-195) au fost apreciate de instanța de apel prin coroborare între ele, în coraport cu declarațiile inculpatei Putinica Tamara, astfel fiind constatat just că este demonstrată pe deplin vinovăția acestia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, iar obiecțiile recurentului reprezintă doar opinia subiectivă greșită a acestuia, or instanța de recurs ordinar nu

identifică vreun temei de a interveni prin prisma argumentelor invocate de recurent, în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată în această parte.

Mai mult, se conchide că instanța de apel a apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în decizie cu privire la motivele adoptării soluției de condamnare și acceptării probelor prezentate de partea acuzării în partea condamnării pe art. 322 alin. (1) Cod penal, respectând rigorile specificate.

Mai mult, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției de condamnare, nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale invocate în apel, iar motivarea din decizia acesteia în partea condamnării nu și calificării acțiunilor inculpatei, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la motivele de critică a condamnării inculpatei în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, Colegiul penal lărgit se va expune în motivarea recursului procurorului, care la fel critică condamnarea în această parte, dar sub alte aspecte.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat confirmarea temeiului invocat de recurent sub aspectele contestate, deoarece soluția de condamnare pe art. 322 alin. (1) Cod penal, adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

6. Cu referire la recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Tăut Dorina:

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală,

prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul invocă ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, și anume cazurile când: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de reîncadrare a acțiunilor inculpatei Putinica Tamara de la art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal la art. 217 alin. (2) Cod penal”*.

Verificând materialele cauzei prin prisma aspectelor și temeiurilor de recurs invocate, Colegiul penal lărgit constată că se confirmă incidența acestora, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de reîncadrare a acțiunilor inculpatei Putinica Tamara în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 192-199), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și nu s-a expus, fără a întreprinde toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei,

în privința chestiunii esențiale rezultate în urma verificării materialelor cauzei penale, și anume asupra prezenței sau lipsei scopului de înstrăinare a drogurilor în acțiunile inculpatei Putinica Tamara.

Astfel, se atestă că instanța de apel la judecarea apelului nu a elucidat pe deplin corectitudinea încadrării acțiunilor inculpatei Putinica Tamara în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi „*circulația ilegală a substanțelor narcotice prin păstrarea și transportarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșită în proporții mari, fără scop de înstrăinare*”, deși de către organul de urmărire penală, inculpatei Putinica Tamara i-a fost incriminată prin rechizitoriu comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, după indicii calificativi “*păstrarea, transportarea, expedierea sau alte operațiuni ilegale cu droguri săvârșite în scop de înstrăinare pe teritoriul penitenciarelor în proporții mari*”.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit notează că înstrăinarea ilegală de plante care conțin droguri sau etnobotanice ori de droguri, etnobotanice sau analogii acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine sau urmează să devină o altă persoană (vînzare, **donare**, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.).

De asemenea, se atestă că instanța de apel nu a luat la aprecierea circumstanțelor cauzei în considerare faptul că intenția de a înstrăina substanțele narcotice reprezintă dorința, planul unei persoane care declanșează acțiuni în acest sens, cum ar fi: procurarea, prepararea, **păstrarea, transportarea** acestora, **plasarea într-un ambalaj comod** pentru înstrăinare sau încheierea unei înțelegeri corespunzătoare cu consumatorul etc.

În acest sens, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel în decizie sa (f.d. 194) deși a reținut în acțiunile inculpatei Putinica Tamara indicii calificativi “*păstrarea și transportarea ilegală a cinci pachete de hârtie în formă cilindrică, deghizate într-un pachet cu șervețele, în care se aflau 2,04 g de marihuană, substanță ce a încercat să o transmită într-un colet destinat condamnatului P. D. în penitenciarul nr. 17*”, prematur și pripit, fără o motivare clară a indicat că prezența acestor circumstanțe nu determină și scopul inculpatei Putinica Tamara de înstrăinare a drogurilor, chiar dacă și cu titlu gratuit.

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a adoptat o decizie de casare a sentinței primei instanțe și pronunțare a unei noi hotărâri de condamnare a inculpatei Putinica Tamara cu recalificarea faptei în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, printr-o motivare superficială, fără a clarifica aspectele esențiale descrise supra, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel în această parte și astfel recursul declarat de procuror urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel casată parțial în partea condamnării pe art. 217 alin. (2) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de instanța de apel.

6.1. Tot în baza acestor motive, Colegiul penal lărgit va respinge motivele invocate în recursul avocatului Gafton Mihail în numele inculpatei Putinica Tamara, prin care s-a solicitat menținerea sentinței de achitare pe învinuirea în baza art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, or acesta a invocat motive de apreciere greșită a probelor, ce nu poate fi acceptat în speța dată.

7. Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei Putinica Tamara.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2019, în cauza penală privind-o pe **Putinica Tamara Xxx**, în partea condamnării pe art. 217 alin. (2) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia în partea dispusă rejudecării nu se supune căilor de atac, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Boico Victor

Catan Liliana

Guzun Ion